

Η ΚΑΜΠΥΛΗ ΤΩΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ
«ΚΑΤΑΝΟΜΗ – ΕΘΝΙΚΟΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑ»

Ἑπὶ

Κ. ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗ

Ι. ΠΡΟΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑΙ ΕΝΝΟΙΑΙ

Ἡ μαθηματικὴ ἔκφρασις τοῦ νόμου τῆς κατανομῆς τοῦ εἰσοδήματος, γνωστὴ ἐπίσης καὶ ὡς τύπος τοῦ Β. Pareto, εἶναι $z = Ax^{-\alpha}$, κατὰ τὴν ἀπλουστέραν αὐτῆς μορφήν, ἔνθα z ὁ ἀριθμὸς τῶν προσώπων τῶν ἔχόντων εἰσόδημα ἀνώτερον τοῦ x , A καὶ α σταθεραὶ, ποικίλλουσαι κατὰ χῶρον καὶ χρόνον.

Ὁ ἄνω τύπος καίτοι ἐμπειρικὸν ἐξαγόμενον, ἐν τούτοις μεθ' ἱκανῆς προσεγγίσεως ἀναπαριστᾷ τὴν καμπύλην τῆς κατανομῆς τοῦ εἰσοδήματος ἐν τῷ χώρῳ διὰ δεδομένον χρόνον, μετὰ σφάλματος μὴ ὑπερβάντος, τὸ μέγιστον, τὰ 3,6%.

Εἶναι γνωστὸν ὅτι τὴν μαθηματικὴν διατύπωσιν τοῦ ὡς εἴρηται νόμου ἔδωκε πρῶτος ὁ πολὺς Β. Pareto, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν στατιστικῶν δεδομένων τοῦ Griffen διὰ τὴν Ἀγγλίαν καὶ διὰ τὰ ἔτη 1879-1880 τὸ πρῶτον, καταλήξας εἰς ταύτην ἀρχικῶς μὲν διὰ λογαριθμικοῦ διαγράμματος, ἀκολούθως διὰ παρεμβολῆς, συναρτήσῃ γραμμικῆς ἐξισώσεως κατὰ τὴν μέθοδον τοῦ Gauchy.

Οὐχ ἦττον, ἐπειδὴ ἡ ἀπόλυτος τιμὴ τοῦ α , κατὰ τὰς ἐρεῖνας αὐτοῦ, ἐλάχιστα μεταβάλλετο ἐν τῷ χρόνῳ καὶ χώρῳ, κατέληξεν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ διὰ τοῦ φερωνύμου αὐτῷ τύπου ἐπιτυγχανομένη προσέγγισις ἀναπαραστάσεως τῶν ἐμπειρικῶν (στατιστικῶν) δεδομένων δὲν ἦτο ἀποτέλεσμα τῆς τύχης μόνον, ἀλλ' ὠφείλετο εἰς αἰτίαν ἄγνωστον, προκαλοῦσαν τὴν τάσιν τῶν εἰσοδημάτων νὰ διατίθενται κατὰ τινὰ νόμον, οὗ ἡ βραχυλογικὴ ἀναλυτικὴ ἔκφρασις παρέχεται ὑπὸ τοῦ ὡς εἴρηται τύπου $z = Ax^{-\alpha}$.

Ἐὰν ὅθεν δεχθῶμεν ὅτι ὁ παραστατικὸς νόμος τῆς ἐκφράσεως τῆς

κατανομῆς τῶν εἰσοδημάτων, κατὰ κλίμακα αὐθαιρέτως ὀριζομένην, οἷανδήποτε, ἐν τῷ χώρῳ καὶ δεδομένη στιγμῇ εἶναι ὅ $z = Ax^{-\alpha}$, ἔπεται ὅτι ἐπειδὴ ἀναλυτικῶς ἐκφράζεται ἡ ὑφισταμένη αἰτιώδης σχέσις μεταξὺ ἀριθμοῦ εἰσοδηματιῶν z καὶ ἐπιπέδου εἰσοδήματος x αὐτῶν (δηλ. τῶν κεκτημένων εἰσόδημα ἀνώτερον τοῦ x), τὰ ἐκ τῆς μαθηματικῆς διασκοπήσεως τούτου πορίσματα δὲν θὰ ὦσι μόνον μαθηματικῶς ὀρθά, ἀλλὰ καὶ συμβιβαστὰ κοινωνικῶς καὶ οἰκονομικῶς καὶ κατ'ἀκολουθίαν ἡ ἔκφρασις $z = Ax^{-\alpha}$, ἔνθα α καὶ A εἶναι ἀνεξάρτητα τῶν z καὶ x , δύναται ν'ἀποτελέσῃ τὴν ἀφετηρίαν πολυαρίθμων ἐρευνῶν.

II. ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΕΞΙΣΩΣΕΩΣ

Εἶναι γνωστὸν ὅτι ἡ διαφορική ἐξίσωσις τοῦ K. Pearson

$$\frac{dy}{ydx} = \frac{x+\delta}{b_0+b_1x+b_2x^2} = \frac{x+\delta}{\Phi(x)}$$

δύναται νὰ ἐκφράσῃ πληθὺν καμπύλων συχνότητων, τοῦ τοιούτου ἐξαρτωμένου ἰδιαίτατα ἐκ τῶν ριζῶν τοῦ τριωνύμου $\Phi(x)$. *

Ἐὰν ὅθεν ὑποτεθῇ $b_0=0$, τότε $b_1x+b_2x^2=(b_0+b_1x)x$ καὶ αἱ δύο ρίζαι τῆς $\Phi(x)$, εἶναι $x=0$ καὶ $x=-\frac{b_1}{b_2}$, οὐχ ἥττον ἡ διαφορική ἐξίσωσις μηδενίζεται διὰ $x=-\delta$, ὅθεν

$$b_2 = \frac{b_1}{\delta} \text{ καὶ τιθεμένου } \frac{b_1}{\delta} = -\frac{1}{v}$$

λαμβάνομεν

$$\frac{dy}{y} = -\frac{v}{x} dx \quad (1)$$

καθ' ὅσον ἡ δοθεῖσα διαφορική ἐξίσωσις γράφεται

$$\frac{dy}{ydx} = \frac{x+\delta}{b_1x+b_2x^2} = \frac{x+\delta}{b_1x+\frac{b_1}{\delta}x^2} = \frac{(x+\delta)\delta}{b_1(x+\delta)x} = -\frac{v}{x}$$

Ἐλοκληροῦντες νῦν τὴν (1) λαμβάνομεν

$$\log y = -v \log x + \log \Gamma$$

$$\eta \quad y = \Gamma x^{-v} \quad (2)$$

ἀλλὰ τὸ ἐμβαδὸν τῆς (2) μεταξὺ τῶν ὀρίων x καὶ ∞ , δηλ. μεταξὺ

* Περὶ τοῦ τρόπου τῆς μορφώσεως τῆς ἀνω ἐξισώσεως ἴδε E. Czuber «Wahrscheinlichkeitsrechnung» κλπ. 1921. Teubner σελίς 21, II τόμος § 240, 241, ὡς καὶ Thornton Fry «Probability and its Engineering uses» § 91 σελίς 244 καὶ ἐφεξῆς εἰς «Pearsons curves» κλπ.

τοῦ κατωτάτου, διὰ τῆς στατιστικῆς γνωστοῦ, εἰσοδήματος καὶ τοῦ μεγίστου, ἔσται

$$Z = \int_x^{\infty} y dx = \Gamma \int_x^{\infty} x^{-v} dx = \Gamma \left[\frac{x^{1-v}}{1-v} \right]_x^{\infty} = \frac{\Gamma x^{1-v}}{v-1}, \quad \text{ἐὰν } v > 1$$

πρὸς ἀπλοποίησιν θέτομεν

$$\alpha = v - 1 \quad \text{ἢ} \quad v = \alpha + 1 \quad \text{καὶ} \quad A = \frac{\Gamma}{v-1} \quad \text{ἢ} \quad A(v-1) = A\alpha = \Gamma$$

ἐπομένως ἡ ἐξίσωσις (2) γράφεται

$$y = A\alpha x^{-(\alpha+1)} = \frac{A\alpha}{x^{\alpha+1}} \quad (3)$$

ἢ δὲ ἄλλη

$$Z = Ax^{-\alpha} = \frac{A}{x^{\alpha}} \quad (4)$$

Ἐκ τούτων ἡ μὲν (3) παριστᾷ «τὸ ἄθροισμα τῶν εἰσοδημάτων διὰ εἰσόδημα ὠρισμένον x ἢ, μᾶλλον ὀρθότερον, τὸ ἄθροισμα τὸ μεταξὺ τῶν εἰσοδημάτων x καὶ $x+1$ περιλαμβανόμενον».

Ἡ δὲ (4) «τὸν ἀριθμὸν τῶν εἰσοδηματιῶν τῶν ἐχόντων εἰσόδημα ἀνώτερον τοῦ x ».

Ἡ διαφορική ἐξίσωσις ἔχει ἓν μέγιστον διὰ $x = -\delta$, αἱ δὲ συνθῆκαι, ὑφ' ἃς ταῦτα παρουσιάζονται, εὐρίσκονται λαμβανομένων τῶν παραγῶγων ὡς πρὸς x , ἀμφοτέρων τῶν μελῶν ταύτης. Οὕτω ἔχομεν

$$y''\Phi(x) + y'\Phi(x) = (x+\delta)y' + y$$

διὰ $x = -\delta$, ἔχομεν $y'' = \frac{y}{\Phi(-\delta)}$, διότι $y' = 0$, τοῦ $y > 0$, ἐὰν ὅθεν $\Phi(-\delta) < 0$, ἔχομεν ὡσαύτως $y'' < 0$ καὶ συνεπῶς ἓν μέγιστον εἰς τὸ θεωρούμενον σημεῖον. Ἐὰν $\Phi(-\delta) > 0$, τούναντίον, ὑπάρχει ἓν ἐλάχιστον.

III. ΜΕΣΟΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑ

Ὁ προσδιορισμὸς τοῦ μέσου εἰσοδήματος συναρτήσῃ τῶν ὑπ' ὄψει τιμῶν τοῦ x ἐπιτελεῖται εὐκόλως διὰ τῆς θεωρίας τῶν ῥοπῶν, καθ' ὅτι ἡ πρώτη ῥοπή περὶ τὴν αὐθαίρετον ἀρχὴν εἶναι αὐτὸς οὗτος ὁ μέσος τῆς κατανομῆς. Ὅθεν

$$M = \int_x^{\infty} yx dx : \int_x^{\infty} y dx, \quad \text{ἀλλὰ} \quad Z = \int_x^{\infty} y dx = \frac{A}{x^{\alpha}}$$

καὶ $\int_x^{\infty} \frac{A\alpha x}{x^{\alpha+1}} dx = A\alpha \int_x^{\infty} x^{-\alpha} dx = \frac{A\alpha}{\alpha-1} x^{1-\alpha}$, ἐπομένως

$$M = \frac{A\alpha x^{1-\alpha}}{\alpha-1} : \frac{A}{x^\alpha} = \frac{\alpha}{\alpha-1} x \quad (5)$$

Κατ'ἀκολουθίαν τὸ μέσον εἰσόδημα ἀπὸ τοῦ ἐπιπέδου x μέχρι τοῦ ἀπείρου (μεγίστου εἰσοδήματος) δίδεται ὑπὸ τοῦ τύπου (5).

IV. ΕΛΑΧΙΣΤΟΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑ

Καὶ τοῦ ἐλαχίστου εἰσοδήματος ὁ προσδιορισμὸς εὐκόλως διενεργεῖται, καθ'ὅσον, ἂν τοῦτο κληθῆ ϵ , εἶνοι δὲ Π τὸ σύνολον τοῦ πληθυσμοῦ, τοῦ ἔχοντος εἰσόδημα ἀνώτερον ἢ ἴσον τῷ ϵ , τότε

$$\Pi = \int_{\epsilon}^{\infty} A x^{-\alpha} dx = \frac{A\epsilon^{1-\alpha}}{\alpha-1} \quad (6)$$

κατ' ἀκολουθίαν

$$\log \epsilon = \frac{\log \Pi + \log (\alpha-1) - \log A}{(1-\alpha)} \quad (6\beta)$$

Ἡ ὑφισταμένη σχέσηις μεταξὺ ἐλαχίστου καὶ μέσου εἰσοδήματος καθορίζεται διὰ τοῦ τύπου (5), ἂν ἐν αὐτῷ τεθῆ $x=\epsilon$, ὅτε

$$M = \frac{\alpha}{\alpha-1} \epsilon \quad (7)$$

Πρὸς καθορισμὸν ὅθεν τοῦ μέσου εἰσοδήματος ἑνὸς κοινωνικοῦ συνόλου ἀπαιτεῖται προγενεστέρως ὁ προσδιορισμὸς τῆς σταθερᾶς α καὶ τοῦ ἐλαχίστου εἰσοδήματος ϵ , ὅτε διδομένων δύο τῶν τριῶν ποσοτήτων προσδιορίζεται ἡ ἄλλη.

V. ΜΕΤΑΒΟΛΑΙ ΑΡΙΘΜΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΙΩΝ

Ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰσοδηματιῶν τῶν κεκτημένων εἰσόδημα ἀνώτερον τοῦ x , ὡς ἐδείχθη ἀνωτέρω, παρέχεται ὑπὸ

$$Z = A x^{-\alpha}$$

εἶναι δηλ. συνάρτησις τοῦ ἐκάστοτε ἐπιπέδου τοῦ εἰσοδήματος.

Διὰ πᾶσαν ὅθεν αὐξησιν τοῦ εἰσοδήματος x ἀντιστοιχεῖ μείωσις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν εἰσοδηματιῶν z . Ὄντως, ἡ ἔκφρασις $z = A x^{-\alpha}$ διαφοριζομένη ὡς πρὸς x δίδει

$$dz = -\alpha A x^{-(\alpha+1)} dx = -\frac{\alpha A}{x^\alpha} x^{-1} dx = -\alpha z x^{-1} dx = -\frac{\alpha z}{x} dx$$

Ἡ σχέσηις

$$dz = - \frac{\alpha z}{x} dx \quad \eta \quad - \frac{dx}{z} = \alpha \frac{dx}{x}$$

ἐμφαίνει ὅτι ἡ σχετικὴ αὐξησης τοῦ εἰσοδήματος ἐμφαίνει σχετικὴν μείωσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν εἰσοδηματιῶν διαρκῶς ἐπιταχυνομένην.

VI. ΜΕΤΑΒΟΛΑΙ ΜΕΣΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Τὸ μέσον εἰσόδημα συνδέεται πρὸς τὸ ἐλάχιστον διὰ τῆς σχέσεως

$$M = \frac{\alpha}{\alpha - 1} \epsilon$$

ἐὰν ὅθεν α θεωρηθῆ ὡς μεταβλητὸν μόνον, τότε ἐπειδὴ ὁ ἄνω τύπος γράφεται

$$M = \frac{1}{1 - \frac{1}{\alpha}} \epsilon$$

καὶ συνεπῶς

- 1) ὄριον M διὰ α αὐξάνον καὶ τείνον πρὸς τὸ ἄπειρον ἔσται τὸ ϵ .
- 2) ὄριον M διὰ α ἐλαττούμενον καὶ τείνον πρὸς τὴν μονάδα ἔσται τὸ ἄπειρον

ἐὰν δώσωμεν εἰς τὸ α τὰς κάτωθι τιμὰς

$\alpha =$	1	1,2	1,4	1,6	1,8	2	κλπ.
$M =$	∞	6ϵ	$3,5\epsilon$	$2,7\epsilon$	$2,2\epsilon$	2ϵ	κλπ.

Ἄλλὰ ποία ἡ ἔννοια τῶν ἄνω;

Ἡ ἐξίσωσις $z = Ax^{-\alpha}$ ἐπειδὴ γράφεται $\log z = \log A - \alpha \log x$ καὶ θέτοντες $\Psi = \log z$, $\log A = m$, $\log x = X$, ἔχομεν

$$\Psi = m - \alpha X$$

ἥτις παριστᾷ, ὡς γνωστόν, εὐθεῖαν γραμμὴν.

Ἐν τῇ εὐθείᾳ ταύτῃ ὁ συντελεστὴς α παριστᾷ τὴν κλίσιν τῆς εὐθείας πρὸς τὸν ἄξονα τῶν x (εἰσοδημάτων) καί, ἐπειδὴ εἶναι ἀρνητικός, ἡ γωνία, ἣν αὕτη σχηματίζει μετ' αὐτοῦ εἶναι ἀμβλεῖα, καθ' ὅτι, ὡς γνωστόν, $\alpha = \epsilon\phi\Theta$, ἔνθα Θ ἡ γωνία, ἣν σχηματίζει ἡ εὐθεῖα μετὰ τοῦ ἄξονος τῶν x , τῶν ἀξόνων ὄντων ὀρθογωνίων.

Τὸ α , κατ' ἀκολουθίαν, ἐκφράζει τὴν ταχύτητα, μεθ' ἧς ἐλαττοῦται ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰσοδηματιῶν, ἐφ' ὅσον ἂ. ἐρχόμεθα εἰς ἐπίπεδα εἰσοδήματος ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον μεγαλύτερα. Ἡ κλίσις ὅθεν τῆς εὐθείας εἶναι μείζων ἐφ' ὅσον α ἔχει μείζονα τιμὴν. Ἡ ταχεῖα κάθοδος τῆς εὐθείας ἐμφαίνει ὅτι εἰς τὰς διαφόρους τάξεις εἰσοδημάτων, τὰς μᾶλλον ὑψηλάς, ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰσοδηματιῶν ἐλαττοῦται

ταχέως. Ἀντιθέτως, ἡ βραδεῖα κάθοδος τῆς εὐθείας δηλοῖ ὅτι ὁ εἰς τὰς μεγαλυτέρας τάξεις εἰσοδημάτων ἀριθμὸς τῶν εἰσοδηματιῶν ἐλαττοῦται λίαν βραδέως. Κατ'ἀκολουθίαν τῶν ἄνω, ἐφ'ὅσον τὸ α κατ' ἀπόλυτον τιμὴν εἶναι μεγαλύτερον, ἐπὶ τοσοῦτον μικροτέρα εἶναι ἡ ἀνισότης τῆς κατανομῆς τοῦ εἰσοδήματος καὶ συνεπῶς τοῦ πλούτου, ἐὰν ἀποβλέψωμεν εἰς μόνον τὰ ἐκ κεφαλαίων εἰσοδήματα.

Αὐξήσις ὅμως τοῦ α συνεπάγεται μείωσιν τοῦ μέσου εἰσοδήματος καὶ ἀντιστρόφως. Ἐπομένως ἡ ἀνισότης τῆς κατανομῆς τοῦ εἰσοδήματος συνέχεται κατ'εὐθὺν λόγον πρὸς τὸ μέσον εἰσόδημα.

VII. ΜΕΡΙΚΟΝ ΜΕΣΟΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑ

Τὸ μερικὸν μέσον εἰσόδημα, τὸ μεταξὺ δηλ. τῶν ἐπιπέδων x_1 , καὶ x_2 περιλαμβανόμενον, καθορίζεται ὁμοίως ὡς ἐξῆς :

$$M_1 = \int_{x_1}^{x_2} yx dx : \int_{x_1}^{x_2} y dx = A\alpha \int_{x_1}^{x_2} x^{-\alpha} dx : A\alpha \int_{x_1}^{x_2} x^{-(\alpha+1)} dx$$

$$\eta \quad M_1 = \frac{A\alpha}{1-\alpha} \left[x_2^{1-\alpha} - x_1^{1-\alpha} \right] : - \frac{A\alpha}{\alpha} \left[x_2^{-\alpha} - x_1^{-\alpha} \right]$$

$$\eta \quad M_1 = \frac{\alpha}{\alpha-1} \cdot \frac{x_2^{1-\alpha} - x_1^{1-\alpha}}{x_2^{-\alpha} - x_1^{-\alpha}} \quad \text{καὶ ἐπειδὴ } x_2^{1-\alpha} = \frac{1}{x_2^{\alpha-1}} \quad \text{κλπ.}$$

$$\text{τελικῶς} \quad M_1 = \frac{\alpha}{\alpha-1} \cdot x_2 \frac{\left(\frac{x_2}{x_1}\right)^{\alpha-1} - 1}{\left(\frac{x_2}{x_1}\right)^{\alpha} - 1}$$

$$\text{ἂν δὲ τεθῆ} \quad \frac{x_2}{x_1} = b, \quad \text{τότε}$$

$$M_1 = \frac{\alpha}{\alpha-1} \cdot x_2 \frac{b^{\alpha-1} - 1}{b^{\alpha} - 1}$$

Αἱ μεταβολαὶ τοῦ μερικοῦ μέσου εἰσοδήματος M_1 ἐξαρτῶνται καὶ αὐθις ἐκ τῶν μεταβολῶν τοῦ α, αὐξανόμενου τοῦ M_1 ὅταν α ἐλαττωῖται καὶ ἐλαττουμένου ὅταν α αὐξάνη.

VIII. ΑΝΙΣΟΤΗΣ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Αὕτη δύναται νὰ μετρηθῆ ὑπὸ τοῦ λόγου τοῦ συνόλου τῶν ἀπὸ τοῦ μέσου μέχρι τοῦ μεγίστου τῶν εἰσοδημάτων διὰ τοῦ συνό-

λου τῶν ἀπὸ τοῦ ἐλαχίστου μέχρι τοῦ μέσου τῶν εἰσοδημάτων τῆς θεωρουμένης κατανομῆς.

Καλοῦμεν E τὸ σύνολον τῶν ἀπὸ τοῦ ἐλαχίστου μέχρι τοῦ μέσου εἰσοδημάτων,

$$\text{θὰ ἔχωμεν } E = \int_{\epsilon}^M yx dx = A\alpha \int_{\epsilon}^M x^{-\alpha} dx = A\alpha \left[\frac{x^{1-\alpha}}{1-\alpha} \right]_{\epsilon}^M \quad \eta$$

$$E = \frac{A\alpha}{1-\alpha} \left[M^{1-\alpha} - \epsilon^{1-\alpha} \right] = \frac{A\alpha}{\alpha-1} \left[\epsilon^{1-\alpha} - M^{1-\alpha} \right]$$

$$\eta \quad E = \frac{A\alpha}{\alpha-1} \left[\frac{1}{\epsilon^{\alpha-1}} - \frac{1}{M^{\alpha-1}} \right] = \frac{A\alpha}{\alpha-1} \left[\left(\frac{M}{\epsilon} \right)^{\alpha-1} - 1 \right] \cdot \frac{1}{M^{\alpha-1}}$$

$$\text{ἀλλὰ } M = \frac{\alpha}{\alpha-1} \cdot \epsilon, \quad \text{ὅθεν } \left(\frac{M}{\epsilon} \right)^{\alpha-1} = \left(\frac{\alpha}{\alpha-1} \right)^{\alpha-1}$$

Ἐστω νῦν E' τὸ σύνολον τῶν ἀπὸ τοῦ μέσου μέχρι τοῦ μεγίστου εἰσοδημάτων

$$E' = \int_M^{\infty} yx dx = A\alpha \int_M^{\infty} x^{-\alpha} dx = \frac{A\alpha}{\alpha-1} M^{1-\alpha} = \frac{A\alpha}{(\alpha-1)M^{\alpha-1}}, \quad \text{ὅθεν}$$

καλοῦντες ρ τὸν λόγον τοῦ E' πρὸς E ἔχομεν

$$\rho = \frac{E'}{E} = \frac{A\alpha}{(\alpha-1)M^{\alpha-1}} : \frac{A\alpha}{(\alpha-1)M^{\alpha-1}} \left[\left(\frac{\alpha}{\alpha-1} \right)^{\alpha-1} - 1 \right] \quad \eta$$

$$\rho = \frac{1}{\left(\frac{\alpha}{\alpha-1} \right)^{\alpha-1} - 1} \quad (7\alpha)$$

ἐὰν νῦν δώσωμεν εἰς τὸ α διαφόρους τιμὰς, καταρτίζομεν τὸν ἐπόμενον πίνακα

$\alpha =$	1,2	1,4	1,6	1,8	2	κλπ.
$\rho =$	$\frac{1}{0,432}$	$\frac{1}{0,65}$	$\frac{1}{0,81}$	$\frac{1}{0,88}$	1	κλπ.
ἤτοι $\rho =$	2,32	1,53	1,23	1,36	1	κλπ.

Κατ'ἀκολουθίαν τῶν ἄνω ἡ ἀνισότης τῆς κατανομῆς τῶν εἰσοδημάτων ἐλαττοῦται, ἐφ'ὅσον ἡ τιμὴ τοῦ α αὐξάνει, καθίσταται δὲ ἐπὶ τοσοῦτω μικροτέρα, ὅσω τὸ α αὐξάνει περισσότερο.

Ὁ ἄνω πίναξ τῶν τιμῶν τοῦ ρ συναρτῆσει τῶν τῆς α καθιστᾷ

ἀπολύτως ἐναργές τὸ διατυπούμενον, χωρὶς διὰ τὴν ἀπόδειξιν ταύτην νὰ παρίσταται ἀνάγκη μείζονος κυρώσεως διὰ τοῦ μαθηματικοῦ λογισμοῦ.

ΙΧ. ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΙΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ

Ὁ λόγος τοῦ συνόλου τῶν εἰσοδημάτων, ἀπὸ τινος τάξεως εἰσοδήματος καὶ ἐφεξῆς, πρὸς τὸ γινόμενον τοῦ εἰσοδήματος τούτου ἐπὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐχόντων εἰσόδημα ἀνώτερον τῆς τάξεως ταύτης, καλεῖται δείκτης συγκεντρώσεως καὶ ἀπαρτίζει ἐπίσης κριτήριον τῆς ἀνισότητος ἐν τῇ κατανομῇ.

Ὄντως, ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰσοδηματιῶν οἵτινες ἔχουσιν εἰσόδημα ἀνώτερον τοῦ x δίδεται ὑπὸ

$$z = \frac{A}{x^\alpha} \quad \text{ἢ} \quad z = \frac{A \cdot x}{x^\alpha \cdot x} \quad \text{ἢ} \quad zx = Ax^{1-\alpha}$$

ἀλλὰ τὸ σύνολον τῶν εἰσοδημάτων τῶν ἀνωτέρων τοῦ x εἶναι

$$K = \int_x^\infty yx dx = \frac{A\alpha}{\alpha-1} x^{1-\alpha} \quad \text{ἐπομένως}$$

$$K : Zx = \frac{A\alpha}{\alpha-1} \cdot x^{1-\alpha} : Ax^{1-\alpha} = \frac{\alpha}{\alpha-1}$$

$$\text{ἢ καὶ} \quad \frac{K}{Z \cdot x} = \frac{\alpha}{\alpha-1}$$

τὸν ἄνω λόγον κατὰ Fréchet καλοῦμεν « δεικτὴν συγκεντρώσεως » καὶ παριστῶμεν, διὰ τοῦ συμβόλου δ , ἥτοι

$$\delta = \frac{\alpha}{\alpha-1}$$

διαφορίζοντες τὴν ἄνω ἔκφρασιν ὡς πρὸς α λαμβάνομεν

$$d\delta = - \frac{d\alpha}{(1-\alpha)^2}$$

ἥτοι διὰ πᾶσαν αὔξησιν τοῦ α ἀντιστοιχεῖ μείωσις τοῦ δείκτου συγκεντρώσεως, ἐπὶ τοσοῦτω δὲ μεγαλυτέρα, ἐφ' ὅσον μείζων εἶναι ἡ αὔξησις τοῦ α .

X. ΜΕΤΑΒΟΛΑΙ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ—ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΙΩΝ

Τὸ σύνολον τοῦ εἰσοδήματος ἀπὸ x_1 ἕως ∞ (μεγίστου) εἶναι ὡς γνωστὸν

$$\int_{x_1}^\infty yx dx = A\alpha \int_{x_1}^\infty x^{-\alpha} dx$$

ὁμοίως τοῦ ἀπὸ x_2 εἰς ∞

$$\int_{x_2}^{\infty} yx dx = A\alpha \int_{x_2}^{\infty} x^{-\alpha} dx$$

κατ' ἀκολουθίαν τὸ μεταξὺ x_1 καὶ x_2 περιλαμβανόμενον

$$\frac{A\alpha}{(\alpha-1)x_1^{\alpha-1}} - \frac{A\alpha}{(\alpha-1)x_2^{\alpha-1}} = \sigma(\alpha), \quad \text{ἐνθα } x_1 < x_2$$

$$\eta \quad \sigma(\alpha) = \frac{A\alpha}{\alpha-1} \left[\frac{1}{x_1^{\alpha-1}} - \frac{1}{x_2^{\alpha-1}} \right] \quad (8)$$

ἐὰν x_1 καὶ x_2 παραμένωσι σταθερά, τὸ $\sigma(\alpha)$ θὰ ἐλαττωταί τοῦ α αὐξάνοντος καὶ θὰ αὐξάνῃ τοῦ α ἐλαττουμένου.

Ὦντως

$$\sigma'(\alpha) = A \left[-\frac{1}{(\alpha-1)^2} (x_1^{1-\alpha} - x_2^{1-\alpha}) + \frac{\alpha}{\alpha-1} (-x_1^{1-\alpha} \log x_1 + x_2^{1-\alpha} \log x_2) \right]$$

$$\sigma'(\alpha) = \frac{A}{(\alpha-1)^2} [x_2^{1-\alpha} - x_1^{1-\alpha}] + \frac{\alpha A}{\alpha-1} (x_2^{1-\alpha} \log x_2 - x_1^{1-\alpha} \log x_1),$$

$$\left[\text{ὅπου } \log x = \text{Νεπέρειος λογάριθμος } x \right]$$

ἤτοι «ὅταν α αὐξάνῃ, τὸ σύνολον τῶν ἐν τινὶ διαστήματι εἰσοδημάτων ἐλαττωταί καὶ δὴ ἐφ' ὅσον ἀνερχόμεθα τὴν κλίμακα τῶν εἰσοδημάτων».

Ἐὰν νῦν z_1 εἶναι ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐχόντων εἰσόδημα μείζον τοῦ x_1 , z_2 ὁ τῶν ἐχόντων εἰσόδημα μείζον τοῦ x_2 , ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐχόντων εἰσόδημα μεταξὺ x_1 καὶ x_2 τοῦ $x_1 < x_2$, εἶναι

$$z_1 - z_2 = Ax_1^{-\alpha} - Ax_2^{-\alpha} = A \left[\frac{1}{x_1^\alpha} - \frac{1}{x_2^\alpha} \right] \quad (9)$$

ἐὰν δὲ τεθῇ ἐν τοῖς τύποις (8) καὶ (9), $x_1 = \epsilon$ (ἐλάχιστον ἀπαιτούμενον εἰσόδημα) $x_2 = M$ (μέγιστον εἰσόδημα ὁμοίως), τὸ μέσον εἰσόδημα μεταξὺ ϵ καὶ M ἔσται

$$\mathcal{M} = \frac{\frac{A\alpha}{\alpha-1} \left[\frac{1}{\epsilon^{\alpha-1}} - \frac{1}{M^{\alpha-1}} \right]}{A \left[\frac{1}{\epsilon^\alpha} - \frac{1}{M^\alpha} \right]}$$

Τὸ $\mathcal{M}$, ὑποτιθεμένων τῶν ϵ καὶ M σταθερῶν καὶ τοῦ α μόνον μεταβλητοῦ, θὰ αὐξάνῃ τοῦ α ἐλαττουμένου καὶ θὰ ἐλαττωταί τοῦ α αὐξανομένου.

«Τὸ μέσον ὅθεν εἰσόδημα, κατὰ τι ἔτος, τὸ μεταξύ τοῦ ἐλαχίστου καὶ μεγίστου, συνδέεται πρὸς τὴν ἀνισότητά τῆς κατανομῆς τῶν εἰσοδημάτων κατ' ἀντίστροφον λόγον».

Ἄν νῦν ὑπολογίσωμεν τὸ μέσον εἰσόδημα κατὰ τάξεις εἰσοδήματος $x_1, x_2, \dots, x_{v-1}, x_v$, θὰ ἔχωμεν

$$\frac{M_1}{x_1} = \frac{\alpha}{\alpha-1}, \quad \frac{M_2}{x_2} = \frac{\alpha}{\alpha-1}, \quad \dots \quad \frac{M_v}{x_v} = \frac{\alpha}{\alpha-1} \quad \text{καὶ συνέ-}$$

πῶς τοῦ α παραμένοντος σταθεροῦ καὶ μεταβαλλομένων τῶν M_i καὶ x_i ($i=1, 2, \dots, v$) θὰ ἔχωμεν

$$\frac{dM_1}{dx_1} = \frac{\alpha}{\alpha-1}, \quad \frac{dM_2}{dx_2} = \frac{\alpha}{\alpha-1}, \quad \dots$$

ἤτοι «Πᾶσαι αἰ κοινωνικαὶ τάξεις συνέχονται ἐν τε τῇ δυσπραγίᾳ καὶ ἀνθρώσει» καὶ «ἐὰν τὰ εἰσοδήματα αὐξάνωνται κατὰ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν, πᾶσαι αἰ κοινωνικαὶ τάξεις ἀλληλεγγύως ἔχονται τῆς αὐξήσεως κατὰ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν».

Ἐκ τοῦ τύπου (7α) προκύπτει ὅτι «ἡ ἀνισότης τῆς κατανομῆς τῶν εἰσοδημάτων αὐξάνει ὅτε ὁ γενικὸς πλοῦτος αὐξάνει».

Ἐκ τοῦ τύπου (9) προκύπτει διὰ διαφορίσεως, ἂν $z_1 - z_2 = f(\alpha)$

$$f'(\alpha) = A [-x_1^{-\alpha} \log x_1 + x_2^{-\alpha} \log x_2]$$

$$\text{ἢ} \quad f'(\alpha) = A [x^{-\alpha} \log x_2 - x_1^{-\alpha} \log x_1] \quad (10)$$

κατ' ἀκολουθίαν ἡ σχετικὴ αὐξησης $f(\alpha) : f'(\alpha)$ ἔσται

$$\frac{f'(\alpha)}{f(\alpha)} = \frac{A [x_2^{-\alpha} \log x_2 - x_1^{-\alpha} \log x_1]}{A [x_1^{-\alpha} - x_2^{-\alpha}]} = \frac{x_2^{-\alpha} \log x_2 - x_1^{-\alpha} \log x_1}{x_1^{-\alpha} - x_2^{-\alpha}}$$

ἐξ ἧς ἔπεται ὅτι τοῦ α αὐξανομένου (τύπος 10) ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰσοδηματιῶν τῶν ἐν τῇ τάξει x_1 ἕως x_2 περιλαμβανομένων ἐλαττοῦται καὶ ἀντιστρόφως.

Ἐν συμπεράσματι, τὸ πρωτεῦον στοιχεῖον ἐν τῇ ἐρευνῇ τῆς κατανομῆς τοῦ εἰσοδήματος τυγχάνει ἡ σταθερὰ α , πρὸς ἣν συνέχονται τὸ μέσον καὶ ἐλάχιστον εἰσόδημα, ἡ ἀνισότης τῆς κατανομῆς καὶ ὁ δείκτης συγκεντρώσεως ταύτης.

ΧΙ. ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΕΘΝΙΚΟΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑ

Παρ' ἡμῖν δυστυχῶς αἱ φορολογικαὶ στατιστικαὶ δὲν ὑπάρχουσιν ἢ μᾶλλον τὰ ὑφιστάμενα στοιχεῖα δὲν ἐμπνέουσι πλήρη ἐμπιστοσύνην, καθ' ὅσον πλεῖσται φορολογικαί, νομοθετικῶς, εὐκολαὶ παρεσχέθησαν τὸ μὲν, τὸ δὲ διότι ὁ ἀριθμὸς τῶν παρατηρήσεων εἶναι λίαν μικρὸς.

Οὕτω, διὰ τὴν συνθετικὴν φορολογίαν τοῦ ἔτους 1930--31 ὁ ἀριθμὸς τῶν φορολογουμένων εἶναι μόλις 8880 ἄτομα, ἀριθμὸς, ὡς εἰκός, παντελῶς ἀνεπαρκῆς διὰ στατιστικὴν ἐπεξεργασίαν.

Οὐχ ἦττον ὅμως παρὰ πάντα τὰ ἀνωτέρω καὶ οἶονεὶ πειραματικῶς ἐπεχείρησα τῆς ἐπεξεργασίας τῶν δεδομένων, παρεχομένων ὑπὸ τοῦ πίνακος Α.

Πίναξ Α

Κλίμαξ εἰσοδημάτων	Ἀριθμὸς εἰσοδηματιῶν ἔχόντων εἰσόδημα περιλαμβανόμενον ἐν τῇ πρόσθεν στήλῃ
100.000 - 150.000	4705
150.000 - 250.000	2796
250.000 - 500.000	1093
500.000 - 1.000.000	933
1.000.000 - 2.000.000	49
2.000.000 καὶ πλέον	7
Σύνολον	8880

Πίναξ Β

x	z
Εἰσόδημα ἄνω τῶν	Ἀριθμὸς εἰσοδηματιῶν ἔχόντων εἰσόδημα μείζον τοῦ ἐν τῇ προηγουμένη στήλῃ
100.000	8880
150.000	4179
250.000	1379
500.000	289
1.000.000	56
2.000.000	7

Διὰ τοῦ πίνακος Β, παραγωγῶν τῶν στατιστικῶν δεδομένων, καθώρισα τὰς σταθεράς Α καὶ α, διὰ τῆς μεθόδου παρεμβολῆς τοῦ Gauhey. Οὕτω, εὔρον $\log A = 15,66504$ καὶ $\alpha = -2,33$. Οὐχ ἦττον, ἐπειδὴ αἱ θεωρητικαὶ τιμαί, ἄς καθώρισα ἀκολουθῶς συναρτήσῃ τῆς ἐξισώσεως $\log z = \log A - \alpha \log x$, διὰ τὰς διαφόρους τοῦ x τιμάς, παρέχουσιν ἔναντι τῶν ἐκ παρατηρήσεως τιμῶν τοῦ z

ἀποκλίσεις κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον σοβαράς, ἐπροτίμησα διὰ τοῦτο ἄλλην μέθοδον καθορισμοῦ αὐτῶν, μᾶλλον ἐμπειρικήν.

Οὕτω, συναρτήσῃ τῶν δεδομένων τοῦ πίνακος Α καθώρισα τὸ συνολικὸν εἰσόδημα ἀνερχόμενον εἰς δρ. 1.711.967.375 καὶ συναρτήσῃ τοῦ ἀριθμοῦ, τῶν εἰσοδηματιῶν 8880, τὸ μέσον εἰσόδημα αὐτῶν $M = 192.789$.

Ἀκολουθῶς, ὑποθέτοντες ὅτι ἰσχύει ὁ νόμος τῆς κατανομῆς τοῦ εἰσοδήματος διὰ τε τὰ χαμηλὰ καὶ ὑψηλὰ εἰσοδήματα, εὐρίσκομεν διὰ τοῦ τύπου

$$M = \frac{\alpha}{\alpha-1} \cdot x$$

ὅπου $M = 192.789$, $x = 100.000$.

ὅτι $\alpha = 2,07$.

Πρὸς ἔλεγχον τῶν ἄνω διὰ τοῦ τύπου

$$E = \frac{A\alpha}{(\alpha-1)x^{\alpha-1}}$$

καθώρισα τὸ σύνολον τῶν ἀπὸ $x = 100.000$ καὶ ἄνω εἰσοδημάτων, ἀφ' οὗ προγενεστέρως διὰ τῆς σχέσεως $z = Ax^{-\alpha}$, ἔνθα $x = 100.000$, $z = 8880$ καὶ $\alpha = 2,07$ ὑπελόγισα τὴν τιμὴν τοῦ Α εὐρεθεῖσαν ἴσην πρὸς $\log A = 14, 2984130$.

Οὕτω τὸ σύνολον τῶν εἰσοδημάτων εὐρέθη $E = 1711.966.520$.

Ἐν συνεχείᾳ καθώρισα τὸ ἐλάχιστον εἰσόδημα ὀλοκλήρου τοῦ πληθυσμοῦ $\epsilon = 4163$ δρ. διὰ τοῦ τύπου $\Pi = \frac{A}{x^\alpha}$, ὅπου $\Pi = 6.400.000$ ὁ πληθυσμὸς τῶ 1930.

Συναρτήσῃ τῶν α καὶ ϵ ὑπελόγισα εἶτα τὸ μέσον εἰσόδημα ὀλοκλήρου τοῦ πληθυσμοῦ διὰ τῆς σχέσεως

$$M = \frac{\alpha}{\alpha-1} \cdot \epsilon = 8022$$

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ δέον νὰ τονισθῇ ὅτι ὁ κ. Π. Ρεδιάδης ἐν τῇ ἐκθέσει αὐτοῦ ὡς εἰσηγητοῦ τῆς μειοψηφίας εἰς τὸν προϋπολογισμὸν 1930-31 ὑπολογίζει τὸ μέσον εἰσόδημα εἰς 72 δολλάρια, τὸ δὲ ἐλάχιστον εἰς 60,2 δολλάρια, δεχόμενος ἐν πάσῃ περιπτώσει ὅτι τοῦτο δὲν δύναται νὰ ᾖ κατώτερον τοῦ διὰ τὴν Ἰταλίαν ὡς κατωτάτου θεωρουμένου τῶν 48 δολλαρίων.

Ὅθεν κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς μου τὸ ἐλάχιστον συντηρήσεως εἶναι 54 δολ. ἀντὶ 60,2 τοῦ κ. Π. Ρεδιάδου καὶ τὸ μέσον εἰσόδημα δρχ. 104,18 ἀντὶ 72.

Ἐπομένως τὸ μὲν Ὀλικὸν Ἐθνικὸν Εἰσόδημα ἀνέρχεται εἰς δραχμὰς σταθεροποιήσεως 51.340.800.000, ὁ δὲ φαινόμενος ὀλικὸς ἐθνικὸς πλοῦτος εἰς δρ. σταθεροποιήσεως $K=855.680.000.000$, ὑπολογισθεὶς διὰ τοῦ τύπου $K = \frac{E}{i}$, ἔνθα $i=6\%$ ὁ τόκος κεφαλαιοποιήσεως, $E=51.340.800.000$, τὸ Ἐθνικὸν εἰσόδημα.

Ἡ ἀνισότης τῆς κατανομῆς τοῦ εἰσοδήματος δίδεται ὑπὸ

$$\rho = \frac{E}{E'} = \frac{1}{\left(\frac{\alpha}{\alpha-1}\right)^{\alpha-1} - 1} = 0,982 \quad \eta$$

$$\frac{E+E'}{E'} = \frac{1,982}{1} \quad \eta \quad \frac{E'}{E+E'} = \frac{1}{1,982}$$

ἀλλὰ $E+E'=51.340.800.000$, ὅθεν

$$\left. \begin{array}{l} E' = 25.903.128.153 \\ E = 25.437.671.847 \end{array} \right\} = 51.340.800.000$$

Τὸ ἀνωτέρω ὁμως εὐρεθὲν ποσὸν ὡς ἐθνικὸν εἰσόδημα εἶναι ὄντως ἄρα γε τὸ πραγματικόν;

Προλαμβάνοντες ἐτονίσσαμεν ὅτι τὰ δεδομένα τῆς φορολογικῆς στατιστικῆς εἶναι ὅλως ἀνεπαρκῆ, ὅπως στηρίξωσιν ἀδιάσειστον στατιστικὴν ἔρευναν, οὐχ ἦττον ὁμως, ἐπειδὴ διὰ τὸ ἔτος 1926, τὸ ἐθνικὸν εἰσόδημα λαμβάνεται, ἐπὶ βάσει σχετικῆς ἐργασίας τοῦ κ. Ζ. Ζολώτα, Καθηγητοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου, ἴσον πρὸς 47.000.000.000, ἡ παραδοχὴ τοῦ παρ' ἑμοῦ καθορισθέντος ποσοῦ τῶν 51.340.800.000 ὡς ἐθνικοῦ εἰσοδήματος διὰ τὸ ἔτος 1930 θὰ ἦγεν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι τὸ ἐθνικὸν εἰσόδημα ἀπὸ τοῦ ἔτους 1926 ἤϋξανεν ἐτησίως κατὰ 1,477%, ποσοστὸν ἀσφαλῶς ὄχι ὑπερβολικόν.

Ἐὰν νῦν δεχθῶμεν ὅτι τὸ ἐθνικὸν εἰσόδημα διὰ τὸ ἔτος 1926 εἶναι τὸ καθορισθὲν ὑπὸ τοῦ κ. Ζ. Ζολώτα, ὁμοίως διὰ τὸ ἔτος 1930 τὸ παρ' ἑμοῦ ὑπολογισθὲν, ἀποβλέψωμεν ἐξ ἄλλου καὶ πρὸς τὴν ἐν τῷ μεταξὺ ἐπισυμβᾶσαν αὐξησιν τοῦ πληθυσμοῦ, βλέπομεν ὅτι ἐνῶ ὁ πληθυσμὸς ἠϋξανεν ἐτησίως κατὰ 0,939% τὸ ἐθνικὸν εἰσόδημα ἠϋξανεν ἐκ παραλα-

λήλου κατὰ 1,477% δηλ. τὸ τελευταῖον τοῦτο ηὔξανε ταχύτερον τοῦ πληθυσμοῦ. Ἡ διαπιστουμένη ἀποψις συμβιβάζεται ἄλλως τε πρὸς τὰ πράγματα, διότι ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει ἀλλοία θὰ ἦτο ἡ οἶκον. κατάστασις τοῦ πληθυσμοῦ διὰ τὸ 1930.

Ὅσον ἀφορᾷ νῦν τὴν φορολογικὴν ἐπιβάρυνσιν, αὕτη κατὰ μὲν τὸν κ. Ζ. Ζολώταν ἀνέρχεται εἰς 8.891.000.000 κατὰ δὲ τὸν κ. Π. Ῥεδιάδην εἰς 9.662.000.000 ἄνευ τῶν Δημοτικῶν κλπ. φόρων, ὑπολογιζομένων τούτων ὑπὸ τοῦ δευτέρου λεπτομερῶς ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς μειοψηφίας ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ 1930-31 εἰς 2.000.000.000. Ἐὰν ὅθεν δεχθῶμεν τὴν μέσην τῶν ἀπόψεων τῶν τῶν κ.κ. Ζολώτα καὶ Ῥεδιάδη, τὸ σύνολον τῶν εἰς βάρος τοῦ ἔθνικοῦ εἰσοδήματος εἰσφορῶν ἀνέρχεται εἰς 11.250.000.000. Τὸ φορολογικὸν βάρος τότε δίδεται ὑπὸ

$$\Phi = \frac{\Phi}{E-\epsilon} = \frac{11.250.000.000}{24.697.600.000} = 45,55\%$$

ἐνθα: $\Phi = 11.250.000.000$, Σύνολον Φορολογίας
 $E = 51.340.800.000$, Ἐθνικὸν Εἰσόδημα
 $\epsilon = 41 \times 63.640.000 = 26.643.200.000$ Ἐλάχιστον
 συντηρήσεως.

Ἐὰν τούναντίον θεωρήσωμεν τὴν φοροπίεσιν παρεχομένην ὑπὸ τοῦ λόγου τῶν φόρων πρὸς τὸ ὀλικὸν ἔθνικὸν εἰσόδημα, τότε αὕτη ἀνέρχεται εἰς 21,91% τούτου, ποσοστὸν ὡς εἰκὸς καὶ ἐν τῇ εὐνοϊκῇ ταύτῃ περιπτώσει ὅλως δυσβάστακτον, δεδομένου ὅτι αὕτη δὲν πρέπει νὰ ὑπερβαίνη τὰ 14%, ὅτε τὸ σύνολον τῶν φόρων θὰ ἔδει νὰ ἀνήρχετο εἰς 7.200.000.000.

Ἐπειδὴ δὲ ἐκ τοῦ ἔθνικοῦ εἰσοδήματος δημιουργεῖται τὸ παραγωγικὸν κεφάλαιον καὶ τὸ πρὸς ἀναδημιουργίαν τῶν φθειρομένων κεφαλαίων τοιοῦτον, τὸ ἄθροισμα τούτων Π θὰ ἰσῶται πρὸς

$$\Pi = E - (\Phi + \epsilon) = 13.447.600.000.$$

Κατ' ἀκολουθίαν καταλήγομεν ὅτι τὸ ἔθνικὸν εἰσόδημα τοῦ 1930 διετέθη ὡς ἔπεται

Διὰ κατανάλωσιν (ἐλ. συντηρήσεως)	τὰ 51,88%
Διὰ φορολογίαν	» 21,91%
Διὰ νέον κεφάλαιον	» 26,21%

Κατὰ τὸν πίνακα τοῦ κ. Ζ. Ζολώτα (σελὶς 100, Νομισματικὴ σταθεροποίησις, σελὶς 29. Φορολογικὴ ἐπιβάρυνσις) ἡ Ἑλλὰς εἶναι μία τῶν βαρύτερον φορολογουμένων χωρῶν τοῦ Κόσμου.

Τὰ ἀνωτέρω ὅμως, ἀναγκαζόμεθα καὶ αὖθις νὰ προσθέσωμεν τοῦτο, δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἀπολύτως ἀκριβῆ, ἀλλὰ δέον νὰ ληθῶσιν μόνον ὡς εἰς δείκτης προσεγγίζων, καθ'ὅσον τὰ στοιχεῖα ἐφ'ἧν ἐστηρίχθημεν δὲν παρέχουσι τὴν ἀπόλυτον βεβαιότητα ὅτι ἐξεικονίζουσι πιστότατα τὴν ὅλην πραγματικότητα.

Πάντως, ἀνεξαρτήτως ὅλων τῶν ἄλλων, ἐν προκύπτει, ὅτι δηλ. τὸ Ἐθνικὸν εἰσόδημα ὑφίσταται φορολογικὴν ἐπιβάρυνσιν δυσβάστακτον. Πρὸς διαπίστωσιν δὲ τούτου παρέλκει οἰαδήποτε στατιστικὴ ἔρευνα, ἐφ'ὅσον λίαν εὐγλώττως λαλοῦσιν οἱ ἰσχύοντες φορολογικοὶ συντελεσταί.

Κ. Α. Ἀθανασιάδης

Ἵποπλοίαρχος Οἰκ. Π. Ν.
Τμημ. Στατιστικῆς Γεν. Ἐπιτελείου Π. Ν.
Κάθηγητὴς Ν. Σχολῆς Δοκίμων

